

Виховна година «Гра власним життям»

Мета: розглянути проблему псевдосуїциду через призму психології підлітка; акцентувати увагу на аморальності гри власним життям та небезпеці такої поведінки.

Обладнання: роздавальний матеріал (роздруковані картки, на яких записана ситуація для обговорення).

Хід заняття

Розповідь вчителя.

Ви, мабуть, зустрічали людей, яких називають розбещеними, слабохарактерними, неврівноваженими. На жаль, саме ці категорії людей схильні маніпулювати власним життям для досягнення мети, не розуміючи його цінності й неповторності.

Запитання до учнів.

Чи знаєте ви, що таке суїцид?

Розповідь вчителя.

На цій годині спілкування я допоможу вам зрозуміти, що суїцидна поведінка є аномалією в людському житті.

Колективне обговорення ситуації.

Учитель роздає роздруковані картки, на яких записана ситуація для обговорення, і просить учнів ознайомитися з нею, а потім відповісти на запитання.

Ситуація для обговорення

Олі не відмовляли ні в чому з дитинства. Батьки готові були на що завгодно, тільки б рідна доня була задоволена. Одяг шили на замовлення, відвозили і забирали із школи до сьомого класу, найменша застуда викликала справжню паніку.

Одного сезону в моду ввійшли шкіряні куртки. Оля забажала і собі, але батьки попросили її зачекати, тому що недавно купили комп'ютер, і грошей поки що нема. Але Оля не бажала чекати, адже їй не відмовляли, раніше. Батьки не могли зрозуміти її зlostі, образи — вони робили все можливе для своєї дитини. «Це питання життя і смерті», — сказала Оля. Батько запротестував, мов, ніколи питання речі не буває важливішим за життя.

Наступного дня, повернувшись з роботи, вони застали доньку непритомною, а навколо неї лежали розкидані таблетки. Олю відвезли до лікарні, врятували життя. А після повернення додому на неї чекала розкішна шкіряна куртка. Протягом життя Оля знов і знов лякала рідних спробами самогубства. Батьки йшли на все, доки одного разу не зрозуміли всієї небезпеки і серйозності ситуації, після чого звернулись за допомогою до психолога.

— Як ви оцінюєте описану ситуацію? На чий бік ви станете? Суїцид здатен вирішити наші проблеми? А чим він відрізняється від псевдосуїциду? Чим небезпечний псев-досуїцид? На чому він заснований?

Розповідь вчителя.

Так, небезпека гри із смертю полягає в тому, що думки про неї можуть засісти в підсвідомості й спрацювати в момент, коли сама людина не бажатиме помирати. Крім того, якщо ви будете постійно шантажувати людей навколо себе, з часом ваші погрози не сприйматимуть серйозно, і тоді доведеться перейти від слів до справи, інакше все виглядатиме як фарс. Отже, людина сама заганяє себе в глухий кут.

Найбільше схильні до суїциdalних дій підлітки, що не можуть правильно оцінювати ситуацію, не хотять прислухатися до думки старших. Як правило, псевдосамогубець завжди діятиме так, щоб його життя змогли врятувати (розкидані таблетки, щоб знали, від чого знепритомнів; хтось із старших присутній вдома і зможе вчасно надати допомогу тощо).

Особливість підліткової психології в тому, що всі невдачі виглядають катастрофічними, здається, що проблеми не піддаються вирішенню, ситуації виглядають безвихідними. Наявна схильність до перебільшення, неспроможність реально оцінювати обставини, нездатність самотужки вирішувати свої проблеми — ось причини підліткового суїциду. Ці причини потрібно знати, розуміти їх природу, а також те, що кожна людина дорослішає, стає з часом самостійною, набуває життєвого досвіду, словом, стає спроможною самостійно жити.

Крім того, варто задуматися, чи є на світі щось цінніше за людське життя.

Бесіда.

Скажіть, чим цінне людське життя? Що потрібно людині, дитині для досягнення мети? Невже самогубство? (Має існувати сама мета, має бути розуміння шляхів її досягнення, треба реально оцінювати власні сили, не намагатись досягти бажаного за всяку ціну.)

Які люди схильні до псевдосуїциду? (Надміру емоційні, чутливі, істеричного типу, залежні від чужої думки, замкнуті.)

Розповідь вчителя.

Отже, псевдосуїцид не є способом вирішення проблем, досягнення мети; шантаж не є засобом отримання бажаного, а будувати стосунки з людьми на основі страху просто недопустимо.

Потрібно вчитися відкрито обговорювати проблеми, ситуації, шукати шляхи розв'язання наболілих питань.

До людей, схильних грatisя з власним життям, недопустимо ставитися байдуже (ну і стрібай із вікна!), тому що це може привести до катастрофічних наслідків.

Псевдосуїцид спотворює особистість, він негативно впливає на здоров'я людини.

При спробі близької вам людини покінчiti з життям треба терміново звертатися за допомогою до дсихолога або психотерапевта.

Заключне слово вчителя.

Обговорюйте свої проблеми, не вважайте ганебним просити допомоги, женіт' геть важкі думки, не намагайтесь досягти бажаного, шантажуючи інших власним життям, адже межа між грою і реальною небезпекою загинути надто тонка. Пам'ятайте про свою неповторність на Землі.